

Arbetsmarknadsförvaltningen

Datum
2019-09-13Diarienummer
AMN-2019-0282Handläggare:
Åström Sinisalo Tobias, S:T Cyr Peter

Arbetsmarknadsnämnden

Yttrande om förslag till Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden (AMN) föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta förslaget till Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022 avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av **bilaga 1**.

Sammanfattning

AMN har tagit ställning till förslaget till Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022 enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen.

Kommunbidraget för AMN 2020 är enligt förslaget 801 045 tkr, vilket är en uppräkningsökning från 2019 med 78 155 tkr. Totalt sett får nämnden en uppräkningsökning motsvarande 10,8 procent. AMN föreslår en omfördelning av kommunbidraget från Flyktningmottagande till Ekonomiskt bistånd med 15 000 tkr. AMN föreslår även att det uppdrag kring att utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknadsområdet samt uppdraget kring en egenförvaltnings bostadssocial resurs med 2 000 bostäder tas bort. Med dessa justeringar föreslås nämnden att anta förslaget till Mål och budget 2019-2021.

Ärendet

Kommunstyrelsen har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 28 augusti, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Ärendet har beretts i nämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut om Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022

AMN föreslag på justeringar med motiveringar framgår i bilaga 1.

Kommunbidraget för AMN 2020 är enligt förslaget 801 045 tkr, vilket är en uppräknig från 2019 med 78 155 tkr. Totalt sett får nämnden en uppräknig motsvarande 10,8 procent. Nedan framgår nämndens förslag jämfört med kommunstyrelsens förslag samt budgeten föregående år:

Kommunbidrag	Nämnd	2020	2019
Politisk verksamhet	1 819	1 819	1 814
Konsumentfrågor	6 321	6 321	6 696
Föreningsbidrag	2 008	2 008	1 941
Vuxenutbildning	172 442	172 442	166 591
Ekonomiskt bistånd	454 206	439 206	395 323
Flyktingmottagande	9 145	24 145	8 122
Arbetsmarknadsinsatser	155 104	155 104	142 403
Totalt	801 045	801 045	722 890

De största kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd hamnar på verksamhetsområdet Ekonomiskt bistånd och inte på Flyktingmottagande. Detta eftersom de två år som utrikesfödda anses som nyanlända samt ingår i kostnader för flyktingmottagande har passerat för många. Bedömningen är att antal nyanlända som kommer till Uppsala under 2020 är relativt få jämfört med de senaste åren. Därför behöver 15 000 tkr flyttas från verksamhetsområdet Flyktingmottagande till Ekonomiskt bistånd.

Förslag på justeringar av uppdrag:

- Arbetsmarknadsnämnden föreslår att uppdraget *”Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknadsområdet.”* under inriktningsmål 4 tas bort. Uppdraget har funnits med som uppdrag i både Mål och budget 2018-2020 och Mål och budget 2019-2021 utan att det gett någon direkt effekt för arbetsmarknadsnämndens målgrupp. Ännu har ingen deltagare från arbetsmarknadsnämndens arbetsmarknadsverksamhet kunnat tagit del av någon praktik eller arbetsträning föranlett av uppdraget. Detta syfte kan istället uppnås genom uppdraget *”Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.”* under inriktningsmål 1. Uppdraget under inriktningsmål 1 ger större möjligheter för arbetsmarknadsnämndens målgrupper och inte bara inom mark- och exploatering.

- Arbetsmarknadsnämnden föreslår att uppdraget ”*Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar.*” under inriktningsmål 5 tas bort. Behovet av en bostadssocial resurs är inte lika stort som när arbetet med en bostadssocial resurs med 2 000 bostäder påbörjades 2016 då Uppsala bl a mottog ett stort antal nyanlända. Uppdraget har funnits med i Mål och budget de två senaste åren. Det strategiska arbetet med planering för bostäder kopplade till arbetsmarknadsnämnden sker sedan hösten 2018 inom ramen för nämndernas löpande arbete med bostadsförsörjningsplaner.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Bilaga 1 Remiss AMN Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022

Handläggare
Åström Sinisalo Tobias
S:T Cyr Peter

Datum
2019-09-13

Diarienummer
AMN-2019-0282

Förslag

Kommunstyrelsen

Remissyttrande om förslag Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022

Kommunstyrelsen har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 28 augusti, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter. Förslag på justeringar och kommentarer på förslag på Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022 som berör arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde framgår nedan.

Kommunbidrag

Kommunbidraget för arbetsmarknadsnämnden (AMN) 2020 är enligt förslaget 801 045 tkr, vilket är en uppräkningsfrån 2019 med 78 155 tkr. Nedan framgår nämndens förslag jämfört med kommunstyrelsens förslag samt budgeten föregående år:

Kommunbidrag	Nämnd	2020	2019
Politisk verksamhet	1 819	1 819	1 814
Konsumentfrågor	6 321	6 321	6 696
Föreningsbidrag	2 008	2 008	1 941
Vuxenutbildning	172 442	172 442	166 591
Ekonomiskt bistånd	454 206	439 206	395 323
Flyktingmottagande	9 145	24 145	8 122
Arbetsmarknadsinsatser	155 104	155 104	142 403
Totalt	801 045	801 045	722 890

Totalt sett får nämnden en uppräkningsfrån motsvarande 10,8 procent. Nämnden föreslår en ändrad fördelning av kommunbidraget mellan Ekonomiskt bistånd och Flyktingmottagande.

Nedan följer kommentarer kring kommunbidrag inom några av verksamhetsområdena.

Konsumentfrågor

Området rymmer konsumentrådgivning, budget och skuldrådgivning och även kommunens energi- och klimatrådgivning. Energi- och klimatrådgivningen flyttades över 1 april 2019 till Gatu- och samhällsmiljönämnden och därmed flyttas 600 tkr i kommunbidrag över dit från och med 2020.

Kommunal vuxenutbildning

Nya avtal inom vuxenutbildningen med höga kvalitetskrav medför att kostnaderna för utbildningsplatser i extern regi ökar jämfört med tidigare. Vuxenutbildningens antagning där i princip alla som ansöker om vuxenutbildning blir antagna kommer att behöva ses över. Arbeta med att se över och minska kostnaderna för egen regi pågår.

Ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande

Verksamhetsområdet Ekonomiskt bistånd har genom ett riktat nivåpåverkande beslut fått ett ökat kommunbidrag med 30 000 tkr och Flyktingmottagande med 16 000 tkr. Ett stort antal utrikesfödda lämnar under 2019 Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Över 54 procent är i behov av ekonomiskt bistånd efter en etableringsperiod på 2 år. Genomsnittskostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll ökar efter etableringsperioden då den utrikesfödda inte längre har rätt till etableringsersättning samt i många fall bostadstillägg och etableringstillägg. Under 2018 erhöll nämnden ca 132 000 tkr i statlig schablonersättning för mottagna nyanlända. Prognosen för 2019 indikerar att ersättningen hamnar på ca 115 tkr och den kraftiga minskningen kommer att fortsätta framöver eftersom statlig schablonersättning för mottagna nyanlända betalas ut under två år och många nyanlända kom till Sverige 2015–2017.

Genomsnittsutbetalningen för ekonomiskt bistånd till utrikesfödda ökar samtidigt som schablonersättningen minskar. De största kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd hamnar på verksamhetsområdet Ekonomiskt bistånd och inte på Flyktingmottagande. Detta eftersom de två år som utrikesfödda anses som nyanlända samt ingår i kostnader för flyktingmottagande har passerat för många. Därför behöver 15 000 tkr flyttas från Flyktingmottagande till Ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att antalet nyanlända som kommer till Uppsala under 2020 är relativt få jämfört med senaste åren vilket motiverar att kommunbidrag flyttas från Flyktingmottagande till Ekonomiskt bistånd. Nämnden avser att skicka en skrivelse till berörda departement och myndigheter med bland annat förslag om en flexibel etableringsperiod i syfte att öka kommunernas förutsättningar för etablering av nyanlända samt att staten ersätter kommunerna för den tid etableringsperioden faktiskt pågår. En stor andel av de som har behov av ekonomiskt bistånd är personer som saknar arbete på grund av ofullständig gymnasial utbildning, nyligen har kommit till Sverige eller som har ohälsoproblem med en sänkt arbetsförmåga.

Text, inriktningsmål och uppdrag

Texten i Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022 beskriver överlag nämndens ansvarsområden väl. I Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022 finns det tio kommungemensamma uppdrag och tio uppdrag som är specifikt riktade till arbetsmarknadsnämnden tillsammans med en eller flera andra nämnder.

Kommentarer på uppdragen:

- Uppdragen ”Stärk arbetet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis, civilsamhället och andra myndigheter.” och ”Inom ramen för ny överenskommelse med polis bidra till att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet.” under inriktningsmål 2 är riktat till alla nämnder. Uppdragen har en nära koppling till varandra varav det

sistnämnda är mer avgränsat och skulle kunna sorteras in under det första alternativt skrivs de två uppdragen ihop till ett.

- Uppdraget ”*Stärk Uppsalas mottagningskapacitet för att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare.*” under inriktningsmål 2 som är riktat till kommunstyrelsen och Destination Uppsala AB bör förtydligas. Om utländska inflyttare främst syftar på nyanlända så bör uppdraget även vara riktat till arbetsmarknadsnämnden som har ansvar för mottagandet av nyanlända.
- Uppdragen ”*Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.*” och ”*Utreda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning.*” under inriktningsmål 7 skulle behövas förtydligas då de delvis täcker varandras område. Båda uppdragen underlättar den enskildes kontakt med kommunen.

Förlag på justeringar av uppdrag och text:

- Arbetsmarknadsnämnden föreslår att uppdraget ”*Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknadsområdet.*” under inriktningsmål 4 som är riktat till kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden tas bort. Uppdraget har funnits med som uppdrag i både Mål och budget 2018-2020 och Mål och budget 2019-2021 utan att det gett någon direkt effekt för arbetsmarknadsnämndens målgrupp. Ännu har ingen deltagare från arbetsmarknadsnämndens arbetsmarknadsverksamhet kunnat tagit del av någon praktik eller arbetsträning föranlett av uppdraget. Detta syfte kan istället uppnås genom uppdraget ”*Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.*” under inriktningsmål 1. Kommunen kan genom att ställa sociala krav i upphandling ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Uppdraget under inriktningsmål 1 ger större möjligheter för arbetsmarknadsnämndens målgrupper och inte bara inom mark- och exploatering.
- Arbetsmarknadsnämnden föreslår att uppdraget ”*Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar.*” under inriktningsmål 5 tas bort. Uppdraget är riktat till kommunstyrelsen, Bostadsförmedlingen, socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden. Behovet av en bostadssocial resurs är inte lika stort som när arbetet med en bostadssocial resurs med 2 000 bostäder påbörjades 2016 då Uppsala bl a mottog ett stort antal nyanlända. Uppdraget har funnits med i Mål och budget de två senaste åren. Det strategiska arbetet med planering för bostäder kopplade till arbetsmarknadsnämnden sker sedan hösten 2018 inom ramen för nämndernas löpande arbete med bostadsförsörjningsplaner.
- Vuxenutbildningens roll behöver lyftas in ytterligare i ingresstexten till inriktningsmål 6 ”*Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.*”. Detta genom att lägga till meningen ”En tillgänglig och flexibel vuxenutbildning bidrar till nyanländas integration och möjligheter på arbetsmarknaden.” på sidan 24. Sista stycket under inriktningsmål 6 (s 26) bör även följande mening läggas till ”Med språk- och yrkesutbildningar i

kombination kan nyanlända genom vuxenutbildningen ges bra förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.”

- Arbetsmarknadsnämnden föreslår att texten ”Kommunen ska stärka samhällsorienteringen...” ska revideras då samhällsorienteringen i vuxenutbildningen har stärkts de senaste åren med utökat antal kurstimmar med utvidgad hälsoinformation samt genom ett övergripande projekt med syfte att stärka samhällsorienteringen.
- Texten under Arbetsmarknadsnämnden under kapitlet om Program för kommunalt finansierad verksamhet måste ändras utifrån aktuellt läge enligt den kursiva texten nedan:
En betydande del av vuxenutbildningen bedrivs på entreprenad av privata utförare. Med delvis nya avtal som träder i kraft kommer det från 2020 finnas fem upphandlade utbildningsanordnare i Uppsala; Alpha CE, Hermods, MoA Lärcentrum, Movant samt Yrkesplugget. Det finns även ett samarbete kopplat till utbildningsförvaltningens avtal om maskinförarutbildning i samverkan med Maskinentreprenörerna (ME) för en mindre grupp elever.
Inom egen regi bedrivs utbildningarna inom Utbildnings- och jobbcenter med verksamhet bland annat i Boländerna och Gottsunda samt vid gymnasieskolorna i Ekeby och Jälla.

Nämnden har beslutat att genomföra en upphandling av arbetsbefrämjandeinsatser i form av upphandlingsmodellen dynamiskt inköpssystem som ger större möjlighet för mindre lokala företag att fritt välja ut de kontrakt de vill konkurrera om.

Med justeringar som framgår av remissen föreslår arbetsmarknadsnämnden kommunfullmäktige att besluta att anta förslaget till Mål och budget 2020 med plan för 2021-2022 avseende nämndens ansvarsområde.

Arbetsmarknadsnämnden

Mohammad Hassan
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare